

CUỐN THỨ BA

fac. 3-8

GIÁ : 0\$ 10

SÁCH GIẢI TRÍ

MỘT NGÀN LẺ MỘT ĐÊM

80
INDO-CHINOIS
1482
(3)

Đời bà để có mấy tay,
Đời xưa mấy mặt đời nay mấy người.

Xuất bản và giữ bản quyền
Mme Huỳnh-thị Tuyết-Hoa
24, Rue Lacotte — SAIGON —

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
14806

80 Indoch
1482

(C.)

Année 29 - 11 - 1930

Tirage 1000 exemplaires

IMP. DUC-LUU-PHUONG

158, RUE D'ESPAGNE

Editeur *Nguyen Thong Phan*
Saigon

Directeur *L'Imprimerie*
Truong van Quan

MỘT NGÀN LỄ MỘT ĐÊM.

Vượt biển lần thứ tư
(tiếp theo)

DEPOT LEGAL

• INDOCHINE •

N° 14806

— Linh-Ba, ta thương nhà-người và cả triều thần ai nấy cũng mến nhà-người, ta có một điều muốn nói với nhà-người không biết nhà-người có bằng lòng nhận lời không ?

— Muôn tâu thánh-thượng, kẻ tở sẵn lòng vưng tất cả mọi lời thánh-thượng phán dạy.

— Ta muốn một điều là dựng đôi-lừa cho nhà-người, dặng nhà-người khỏi phải nghỉ ngơi gì đến tổ-quốc nhà-người nữa.

« Tôi nghe như vậy không dám chối từ, nhà vua gả cho tôi một bà công-chúa rất đẹp đẻ, khôn ngoan. Khi làm lễ thành hôn rồi thì tôi cùng công-chúa ăn ở hòa thuận, vợ kính chồng yêu trăm điều êm-ái, nhưng lòng tôi không khi nào quên được đất Bá-dà.

« Có một hôm tôi nghe người cố-hữu tôi bị người vợ đau chết, tôi đến thăm thấy bạn tôi trông có vẻ đau-thương lạ-lùng, tôi liền cất lời an ủi rằng : « Trời dành phước cho anh được trường thọ !

— Người ấy trả lời rằng : Ôi thôi ! anh đừng tưởng tôi được như lời anh chúc vậy đâu.

— Tôi còn sống được một giờ đồng hồ nữa đây mà thôi.

— Hừ, anh đừng nghĩ đến chuyện quái như vậy chớ, tôi mong sao sự biến ấy không đến cho anh và tôi muốn sao anh cùng tôi được làm bạn luôn luôn.

— Tôi chúc cho anh ở lại dương thế được bền lâu, giờ lâm-chung của tôi đã sắp sửa đến rồi, chỉ trong nội bữa nay là tôi phải chôn sống với vợ tôi, đó là cái phong-tục của ông bà đời xưa để lại cho xứ này vậy, hễ vợ chết thì chồng phải chôn theo, còn chồng chết thì vợ cũng chôn theo, không ai được thoát khỏi cái luật ấy đâu.

« Trong khi tôi nghe người ấy nói cái tục giả-mang như vậy thì thấy nào cha mẹ, bạn-bè, thân-thuộc đều kéo đến dự lễ táng. Người ta đem áo rất đẹp mặc cho cái thầy ma ấy in như thể lúc làm lễ cưới vậy, người chồng đứng chủ tang đi theo cái thầy vợ. Đám âm-công khiến quan-tài đi lên con đường núi, khi đến chỗ nghĩa-địa thì dỡ một cái nắp đá ra,

trông thăm-thăm như một cái giếng sâu. Khi lấy dây thông quan-tài xuống rồi thì người chồng hun cha mẹ, anh em, bà con rồi leo vào hòm thã xuống giếng theo người vợ chết. Cái núi này triền mãi đến tận bờ biển. Khi chôn yên rồi thì người ta đập nắp đá miệng giếng ấy lại.

« Thừa quý khách, không cần nói sự buồn thãm của tôi trong khi dự lễ tán này ra làm gì tuồng quý khách cũng chán rỏ.

Một mình tôi đi dự lễ tán về là sâu thãm, là ghê gớm cho cái phong-tục quái-gỗ ấy, chớ ai dự lễ này cũng không có vẻ gì thương hại hết thấy vì ở đây ai nấy cũng biết cái số-kiếp của dân xứ này thì phải như vậy rồi.

Tôi thấy cái phong-tục lạ-lùng ấy không thể không hỏi lại nhà vua cho cặn kẽ đầu đuôi.

—Muôn tâu thánh-thượng, tôi đi đả gần khắp cả bầu trời, giao-thiệp vô số người quyền quý nhưng không thấy xứ nào có cái luật tàn-ác là chôn người sống như xứ này vậy là ý nghĩa làm sao.

— Người nói làm sao ? cái luật ấy là luật chung của người xứ này, nếu hoàng-hậu ta ừ

trần trước ta thì ta đây cũng phải chôn sống như vậy.

Tôi nói : Muôn tâu thánh-thượng như người ở xứ lạ đến có chịu cái luật chung ấy không.

— Sao lại không, chỉ trừ người nào đến đây không lấy vợ mà thôi.

« Tôi nghe nói như vậy về đến nhà buồn rầu quá đời. Hằng ngày lo sợ vợ tôi chết trước tôi, nhưng mà nghĩ lại hơi nào lo sợ làm gì, cứ phó mặc Hóa-công. Nghĩ như vậy mặc lòng song hễ vợ tôi hơi đau là tôi sợ cho mạng kiếp tôi lắm, sau rồi thiệt quả có vợ tôi đau chết trong mấy ngày sau.

« Linh-Ba nói tiếp : » Đó, quý khách thử nghĩ sự thắm khở của tôi là dường nào. Cái kiếp người bị chôn sống cũng không hơn gì cái kiếp người bị giống mọi ăn sống ! Vua thân hành dự lễ chôn tôi

« Khi sắp sửa mọi việc yên xong, người ta mặc áo, đeo đồ nữ trang cho vợ tôi, ngó rực rỡ như ngày mới cưới rồi khiên xác để vào quan-tài. Bọn âm-công khiên quan-tài đi trước tôi đi nối theo sau nước mắt tuôn như mưa xối. Đi vừa đến chỗ chôn, tôi cuối xuống sát

mặt đất, nắm chéo áo vua quan hun và cầu khẩn họ thương lấy tấm thân đơn cô của tôi, rằng tôi là người ở xứ lạ, xin giảm cho tôi cái luật tàn-khốc ấy đi, tôi nói thãm thiết cách mấy cũng không ai để vào tai mà họ lại còn lật-đật thả cái hòm vợ tôi xuống trước, rồi bỏ tôi vào trong một cái hòm có một chậu nước và 7 cái bánh. Tôi kêu khóc mấy cũng không được, họ cứ việc thả tôi xuống giếng sâu ấy rồi đập nắp đá lại.

« Khi họ thông tôi xuống đáy giếng rồi tôi còn trông thấy chút ánh-sáng từ trên miệng giếng chói xuống, nên thấy rõ là một cái hầm sâu chừng quá 5 mươi thước tây. Mùi hôi-thúi của vô số thây-ma bốn phía bay ra không còn cách gì nói được, lại nghe tiếng thở ra cúi-cùng của một người vừa tắc hơi. Tôi bước ra ngoài hòm, hai tay bụm mũi lật-đật tránh xa bột đồng thây người chết. Hai ống-chun tôi bây giờ cũng không muốn đỡ nổi cái thân nữa, tôi phải té quỵ xuống, nằm sải-sòng ra khóc nức-nở. Tôi nghĩ tới số phận tôi chừng nào thì lòng tôi đau hơn dao cắt, tự than rằng : Thiệt quả như vậy thì trời hành mình rồi, nhưng Linh-Ba này có tội tình gì mà phải trúng nhằm cái số-kiếp

như vậy, có sao không chết phứt trong mấy kỳ vượt biển trước kia đi cho rồi !

Cũng vì lòng tham-lam của mình mới ra có đôi này, đáng kiếp rồi, hồi trước không chịu ở nhà làm ăn được ngày nào hay ngày nấy cho xong chuyện.

« Tôi la khóc như vậy đó, rồi đập đầu, đập cổ làm rầm cả cái hầm, hết sức rồi cũng không được ích gì.

Đả vào chốn này rồi còn than thở gì nữa kịp, nhưng không lẽ kêu cái chết lại cầu cứu đặng sao ? Khốn nạn đến đường ấy mà tôi cũng còn muốn sống thêm được bữa nào hay bữa nấy. Tôi bịt mũi lần mò đi lại chỗ cái hòm hồi nãy đặng lấy mấy miếng bánh và nước.

«Trời tối như mực, không còn phân biệt được ngày hay là đêm, nhưng lần mò cũng biết cái hầm ấy to lớn lắm chớ không phải như tôi thấy thoãn-thoãn như hồi mới bước xuống. Tôi ăn uống được mấy bữa thì nước và bánh đều hết ráo, cái bữa chết của tôi đã tới rồi.

Cô Sử-lệ-Gia nói đến đây trời vừa sáng, câu chuyện thành thử phải đề qua đêm sau nói tiếp rằng :

« Linh-Ba nói tiếp rằng : Bây giờ tôi chỉ còn chờ một cái chết mà thôi. Liền trong ngày đó tôi nghe tiếng gõ nắp giếng rồi thông xuống một cái thầy-ma đàn-ông, tôi nghĩ chắc thế nào cũng có người đàn-bà bị tha xuống, thiệt quã vậy thầy người chết vừa tới đáy giếng thì người đàn bà theo sau, tôi đi gần lượm được một cái xương người lật-đật chạy lại đập trên đầu người đàn-bà một cái thật mạnh chết liền, tôi làm một cách vô-nhơn-đạo như vậy chỉ là để giục lại miếng ăn thôi. Ăn sống được ít ngày trong chỗ đông thịt thú rồi lại phải hết đồ ăn, may sao lại vừa có người vợ chết, người chồng bị chôn thông xuống nữa, tôi cũng làm như cách vô-nhơn-đạo trước mà giành lại miếng ăn. Cứ hết người kia đến người nọ chết phải thông xuống ; còn tôi thì cứ làm cái nghề giết người kiếm ăn !

« Một ngày kia tôi vừa phải giết một người đàn-bà mới thông xuống, lại nghe có tiếng thở hi-hi. Tôi lật-đật đi tới phía ấy, thì lại hình như nghe tiếng tôi đi tới mà chạy lánh tôi, tôi cứ chạy riết theo, thì cứ nghe vừa chạy vừa thở hi-hi, lâu lâu đứng ngừng lại thở, tôi đi

tới gần, lại chạy. Tôi không biết cái quái gì lạ vậy, cứ việc đi theo, cứ đánh giấu theo tới một cái miệng hang.

« Thấy cái miệng hang ấy cũng lớn có thể đi theo được, nhưng không biết vật gì, ghê sợ quá, nghĩ lại đã đèn nôi này còn quăn gì thân nữa, cứ làm dạn đi liều mạng. Đi mãi một đôi thì té ra đi tỉnh cò tuộc ra bờ biển. Quí khách thử nghĩ nỗi mừng của tôi bây giờ biết lấy chi cân.

Tôi xin nói rõ cho quan khách biết rằng : Tôi nói đây không phải nói dối đâu, nguyên trước kia tôi nghe thử đó là một giống vật ở biển thường chun vào cái hang này để bò vô giếng ăn thịt thây ma thúi.

« Tôi quan sát kỹ-lưỡng thì hòn núi này ở chen chính giữa thành phố và biển, không có đàng-sá nào đi bằng qua lại được hết, bởi vì núi cao chót-vót nghìn-trùng hiêm-trở.

« Tôi thấy được cái ánh-sáng mặt trời thì tôi mừng quá liền quí xuống tạ ơn Hóa-công vừa mới ban bố phước lớn cho tôi.

Không kiếm được vật gì ăn đỡ lòng được hết, tôi phải trở lộn vô chỗ củ dặt lấy bánh,

lần này tôi được ăn giữa trời, không còn khi nào ngon hơn khi này nữa.

« Tôi ăn uống xong xui rồi, tôi đảo lộn lại vào trong giếng ấy, lần mò đến mấy cái thây ma lợm-lặt những là ngọc thạch, hoàn-chiếu, vòng vàng, những hột đủ thứ, lại thứ hàng lựa nào vừa gặp tay tôi thì tôi quơ ráo. Tôi lấy giây cột các vật ấy cột hết thảy lại thành một bó lớn, tôi mang ra để tại bờ biển đợi chờ cơ hội.

Ở xứ này tháng này không mưa gió, nên tôi không phải phòng bị gì cả.

« Lần lựa qua được hai ba ngày, tôi thấy một chiếc tàu đi ngang gần chỗ tôi, tôi rút khăn trên đầu xuống, tay phát miệng la, cho có người ở tàu nghe đến cứu. Có một người lính-thủy nghe kêu giới bỏ xà-lúp vào rước tôi, hỏi tôi tự sao lại phải lạc vào chỗ này, tôi nói rằng tôi bị phải tàu chìm đã hai ngày nay rồi, nên đồ đạc của tôi và tôi giặc tấp vào đây. May phước họ không để ý biết đến, nên cứ việc rước tôi đi ra tàu.

« Khi bước lên tàu rồi, người chủ tàu cứu được mạng tôi nên có vẻ vui mừng, tôi thọ cái ơn cứu nạn ấy, bèn đem ra đựng cho người

chủ tàu mấy hòn ngọc tốt, nhưng người chủ tàu từ chối ngay.

« Tàu chúng tôi ghé hết hòn cù-lao này đến hòn cù-lao khác, sau rồi đậu tại cù-lao Kế-La, ở chỗ này nhiều vật thổ sản và đồ thiên-nhiên lắm.

« Ông vua ở Kế-La giàu mạnh vô cùng, chỉ một đều là dân còn giả-mang lắm, họ còn có thói ăn thịt người. Chúng tôi mua bán hóa bạng ở hòn cù-lao này đắt lợi lắm.

Từ đây tàu thẳng một nước về tới đất Bà-đà, tôi giàu-có vô số, tưởng không cần kể ra đây cho nhàm tai quý khách.

Nhờ Trời được trọn phước lành, tôi bèn đem của cải ra chia bớt cho kẻ nghèo-khó, và giao trọn cả gia-tài cho thân-thuộc và bạn hữu để cùng nhau hưởng chung.

Linh-Bà kể vừa hết câu chuyện lần thứ tư ai nấy cũng lấy làm khen ngợi, mà sanh ra không biết bao nhiêu là mối cảm tưởng.

Linh-Bà liền sai gia-nhơn đem ra cho Ninh-Bà một trăm đồng vàng nữa rồi cũng mời quý-khách cùng Ninh-Bà ngày sau đến nghe tiếp câu chuyện lần vượt liên thứ năm, sự tích còn ly kỳ hơn nữa.

Qua ngày sau Quan-khách tề-tụ đông đủ yển-am xong xuôi Linh-Bà bắt đầu nói chuyện lần vượt biển thứ năm rằng :

Vượt biển lần thứ năm

« Linh-Ba nói tiếp rằng : Tôi về nhà hưởng được mọi điều sung-sướng, lâu ngày rồi tôi cũng quên hết những sự gian-dang khi trước, nên ý tôi muốn đi buôn nữa. Tôi bèn mua hàng-hóa chở xuống tàu cũng đi với nhiều người ngoại-quốc khác nữa.

« Gió thuận buồm xuôi tàu chạy một nước vừa ghé nhằm một hòn cù-lao hoang ; ở tại đó chúng tôi gặp được một cái trứng chim to-lớn lạ-lùng, cái trứng ấy cũng không khác gì cái trứng mà tôi đã nói với quý-khách trong kỳ trước đó. Cái trứng này đã gần nở, chim con ở trong trứng đã lộ đầu ra ngoài vỏ rồi.

« Mấy người hàng-hải ở trên tàu tôi liền bước xuống vác búa lớn đập vào trứng, rồi cắt từng miếng thịt chim con đem đi nướng mà ăn, tôi đã bảo họ trước không nên động tới cái trứng ấy, nhưng họ không nghe.

« Vừa mới ăn thịt vào khỏi miệng thì trời xầm lại, người chủ tàu biết chắc là chim trống hay là chim mái gì bay về đó, lật-đật hối chúng tôi phải mau mau lên tàu chạy đi lánh nạn, chúng tôi đều nhảy lên tàu, dương buồm chạy như bay.

Hai con chim mẹ bay về thấy cái trứng bị phủng thì cất tiếng kêu nghe rất ghê-sợ, liền cất cánh bay đi đâu mất, một chập lại bay-liền trên chiếc tàu của chúng tôi. Chúng tôi thấy cả mọi đều, mỗi con gắp vào móng một tảng đá thật to-lớn, một con bay ngay chúng tôi, thả xuống một tảng đá, may người cầm lái lanh mắt lẹ tay bẻ trái bánh lái quẹo qua chỗ khác, nên khỏi rớt ngay vào tàu. Thiệt nguy-hiểm quá, hòn đá ấy rớt xuống biển toạt nước ra thiếu đều muốn sát đáy bể. Rủi con kia lại thả trứng ngay giữa tàu, làm cho chiếc tàu tan nát ra không biết bao nhiêu miếng. Vừa linh-thủy vừa bộ-hành, kẻ thì bị đập nát, người thì bị chìm-đắm. Tôi khỏi bị đập-nát mà phải bị chìm-đắm, may thay tôi vớ nhằm một miếng váng be, tôi cứ việc nương tấm ván bơi vào bờ một hòn cù-lao, tôi men lần lên ngồi trên bãi cỏ để nghỉ mệt. Sau rồi tôi đi thẳng vào trong thấy cảnh vật rất đẹp đẽ, nào bông nào trái trổ đầy nhánh lại có khe nước ngọt chảy quanh-quần trong các lùm cây.

Tôi ăn uống đỡ dạ rồi, mắt trời vừa gác núi, tôi nằm ngủ độ chừng được một giờ đồng hồ thì giục mình tỉnh giấc vì đêm tối trong chỗ

đồng hoang một mình vắng-vẻ nên tâm trí tôi nghĩ hết việc này đến việc nọ làm cho cả đêm không hề nhắm mắt.

Sáng ngày, tôi đi lững-thững trong các hàng cây, thấy xa-xa một ông già ngồi gần một bên bờ suối. Tôi đoán chắc ông già ấy cũng là một người bị cái cảnh như tôi, tôi bước gần lại cúi đầu làm lễ, chào rồi tôi bèn hỏi ông làm sao lại ở đây, ông già ấy chẳng nói đi nơi lại gì hết, lại ra dấu bảo tôi công qua khe suối để hái trái cây.

Tôi nghĩ vì cái bốn phận của một người trai là phải giúp đỡ người già cả trong lúc như vậy, tôi liền công ông nọ lên vai đi qua suối ; lúc đi qua rồi tôi nghiêng mình bảo ông ấy xuống, ông ta không xuống lại đánh thót ngồi trên cổ tôi, hai cẳng ép riết vào cuống họng hình như muốn hại tôi trong lúc này vậy, dòm xuống hai ống chun của ông ta tôi thấy da chun dày dục như da bò ; trông thấy cái cảnh nguy-hiểm của tôi như vậy, tôi té quì xuống chết giắc.

Cô sử-lệ-Gia nói đến đây, trời vừa sáng, câu chuyện tiếp qua đêm sau.

∴

« Linh-Ba nói tiếp rằng : Tôi té xuống chết giấc rồi mà ông già ấy cũng không chịu thả tôi ra cứ ngồi trên cổ tôi hoài, nhưng lúc bây giờ ông ấy không riết hai bắp-vế vào cổ nữa, lão ấy làm như vậy là cố ý muốn cho tôi tỉnh lại. Khi tôi tỉnh rồi lão ấy liền thúc bàn churen vào bụng tôi bảo tôi đứng dậy rồi công lão ta đi cùng trong các hàng cây lớn, đi tới đâu có trái phải ngừng lại cho lão ta hái.

Cả ngày ấy tôi chẳng được nghỉ một phút nào, tối lại tôi nằm quì xuống nghỉ, lão ấy cũng kẹp cứng cổ tôi lại mà nằm ngủ như tôi. Sáng ngày, lão ấy cũng lấy hai churen thúc vào bụng tôi bảo đừng dậy đi. Tình cảnh của tôi như vậy đó, quý khách nghĩ thử cái khổ-tâm của tôi đến bậc nào ?

« Một bữa nọ, tôi công lão ta đi giọc đàng lượm được mấy trái bầu khô, tôi hái nho hoang bỏ vào trong ruột bầu rồi vắt nước uống, uống rồi thì tinh-thần sức-lực của tôi tăng lên được nhiều lắm. Cũng nhờ thứ nước này mà tôi khỏi chết khát nên tôi mừng quá, không khác gì người bị tội chém được giảm xuống tội đầy chung thân vậy !

« Lão già nọ thấy tôi uống thứ nước nho ấy vào thì sức-lực tôi lại đổi khác, bèn bảo tôi đưa cho lão uống. Lão hớp một hớp đánh hơi ngon miệng, bèn uống một hơi cạn ráo cái bầu của tôi. Một chập thì hơi nước nho làm cho lão say, thôi, chuyển nầy tôi lại càng khờ sớ hơn nữa, lão la, lão nói, lão đập, lão hót ở trên vai tôi, đến đôi trong bao-tử của lão có những gì cũng vọt tủa-lạ ra miệng. Sau rồi hai chun lão nói ra, tôi thừa dịp ấy hất mạnh lão một cái nhào xuống đất, nằm bất tỉnh, tôi mới vát một hòn đá lớn đập vào óc lão một cái, nát ngườu tợ như tương.

Khỏi phải cái ách của lão già nầy, tôi mừng thật không còn chỗ nói, tôi mới lần hồi ra ngoài bờ biển, thì gặp một bọn người mới vừa ghé tàu vào đó. Họ nghe tôi thuật chuyện lại, ai cũng lấy làm kỳ-quái cho cái đời của tôi, rồi họ lại nói rằng : Anh là một người khỏi phải chết vào tay lão ấy, cũng là ít có lắm, lão ấy là một giống người biển, hễ ai gặp lão thì cũng bị lão giết chết, ai ai cũng ghê-sợ lão ấy lắm, cho nên tàu-bè nào ghé tại đây cũng không ai dám đi một mình vào hòn cù-lao nầy cả ; như ai muốn đi thì cũng rủ cho đông mới dám đi. »

« Hết người này hỏi chuyện đến người kia. Khi tôi kể lễ cho mọi người đều nghe rồi thì ông chủ-tàu rước tôi lên tàu đi về xứ, buồm thuận, nước xuôi tàu chạy không mấy ngày ghé vào một châu-thành nọ, châu-thành này phổ-phường người ta đều xây bằng đá quý hết thảy.

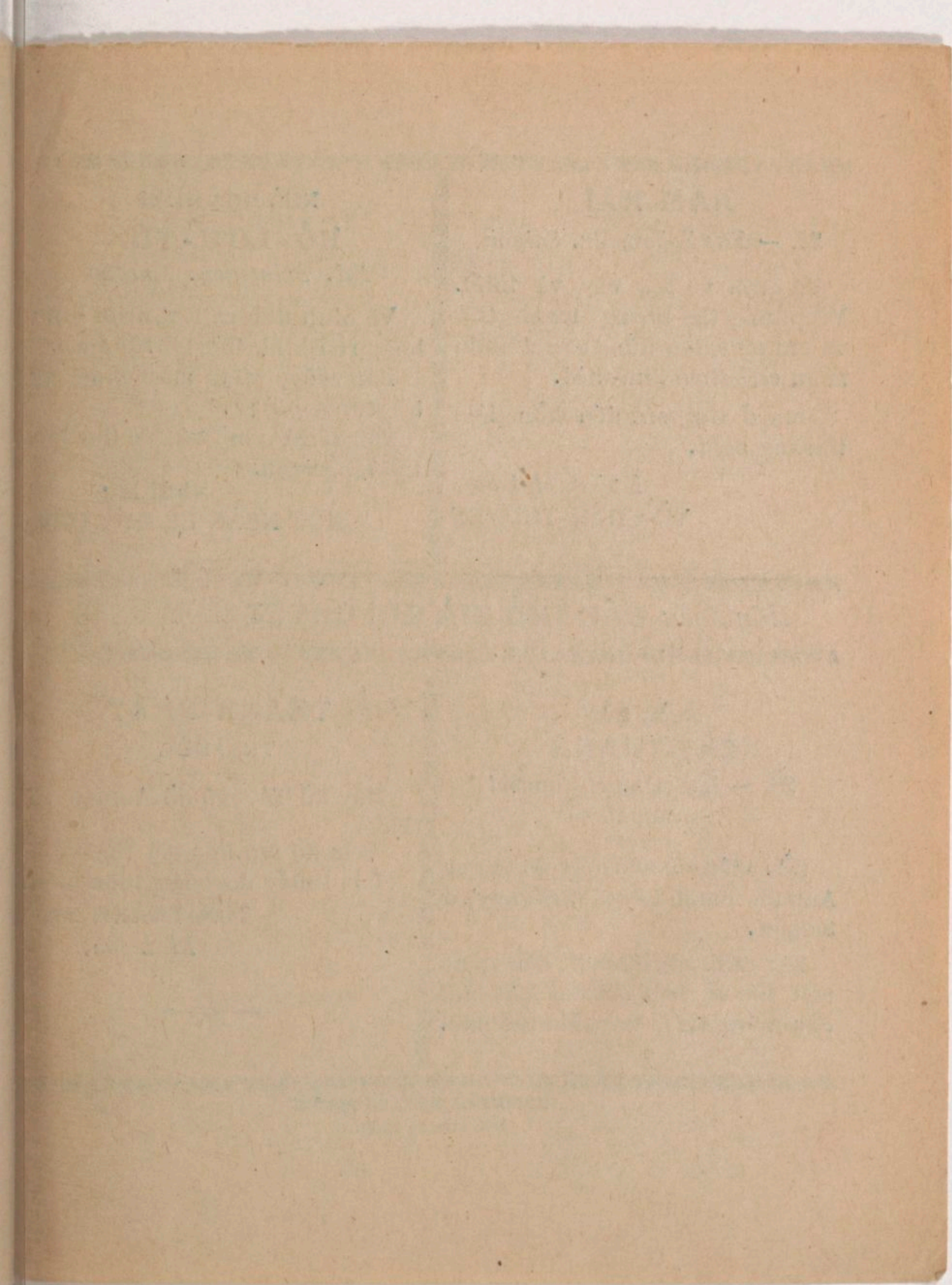
Muốn biết câu chuyện thế nào xin coi tiếp cuốn thứ tư sẽ rõ.

Nhớ xem !

Vật hoán tinh vi

Ít ngày sẽ có.

NAM-HẢI

25. — *Rue Sabourain, Saigon*

Vẽ hình vò bố, cây và thiết.
Vẽ phòng Cải-lương tranh thờ
và chưng salon dùng sơn dầu đủ
màu, chế theo kim-thời.

Mua sỉ xin mời đến bốn tiệm
thương-nghị.

Nhà danh-họa
VŨ-CHAN-THUYỀN

NHÀ HỌA HÌNH

HỒ - LƯU - TÚ

Bd. Saintenoy, Cantho

Vẽ hình nhỡ ra lớn, tròn hình
hoặc rửa hình (buste) rất khéo.

Bán giấy, viết, mực cho học
trò dùng, giá rẽ.

Bán nhứt-trình và các thứ thơ
tuồng, truyện.

Nhứt là :
MỘT NGÀN LỄ MỘT ĐÊM

Hãy đọc : **BẮC THỎ GIÀ QUÍ QUYẾT** II giá 0 \$ 10

TIỆM MAY CÁT-THANH

22. — *Rue Amiral Courbet*
— *Saigon* —

Bốn hiệu chuyên may đồ tây và
Annam danh tiếng thuở nay ở
Saigon.

Xin mời quý-khách đến may
một lần sẽ biết cái tài đặt-biết
của chúng tôi là hay đến thế nào.

THANH-PHÁT

THỦ-ĐỨC

May đồ Tây và đồ Annam rất
khéo

Bán đồ tạp hóa giá thật rẻ
Bán thuốc đau lậu thần-hiệu

TÔN-THÀNH-TẠ

Kính cáo.

IMPRIMERIE DUC-LUU-PHONG

158, rue d'Espagne